Барыдойдулар пролетарийдара, холбоһун!

САРДАҢА

ССКП Өлөнүөк оройуонуһаағы комитетын уонна үлэһиттэр депутаттарын оройуоннаағы Советын органа

Орган Оленекского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся

Сахсара 5-с сыла.

№ 97 (455)
Ахсынньы
25
күнэ
1958 сыл
чэппиэр

Сыаната 10 харчы

Марксизм-ленинизм элбөт-суппэт үөрэҕинэн салайтаран туран, коммунистическай партия тирээн кэлбит боппуруостары кыайыылаахтык быһаарар, инники диэки көрөр уонна инники диэки эрэллээхтик баран иһэр.

(Табаарыс Н.С. Хрущев ССКП КК ахсынньытаағы Пленумар дакылаатыттан).

Маҥнайгы партийнай конференция уураағын олоххо киллэриэххэ

Маҥнайгы оройуоннаағы партийнай конференция партия XX съеһин уонна съезд кэнниттэн ССКП КК Пленумнарын уураахтарын олоххо киллэриигэ бинр сыллаах үлэни түмүктээтэ. Конференция делегаттара үлэҕэ баар-нтэҕэстэргэ, туһаныллар ылык баар кыахтарга болҕомтолорун туһаайдылар.

Делегаттар отчуотунай дакылааты дьүүллэһэн кэпсэтиллэригэр ССКП сэтиннньытээҕи Пленумун түмүктэрин биһирээтилэр уонна сэттэ сыллаах хонтуруолунай сыыпаралар соруктарын олоххо киллэрпигэ бары кыахтары толору туһаныан, күүстэрин уурарга этпиллэр. Сэттэ сыллаах былаан бастакы сылын —1959 сылы ситиһиилээхтик түмүктүүр иһин сорук туруорулунна.

Ити соругу толорон оройуон хаһаайыстыбатын сүрүн салаатын—таба иитиитин хаалыыттан таһаарыллыахтаах. Таба иитиитин 1959 сылга былаанын толорору хааччыйар эрэ буолбакка, эт бородууксуйатын элбэтиллиэхтээх. Тохсунньуга баар хас сүүстүү табаттан 23 центнер эти ылары ситиһиллиэхтээх. Бу соругу ситиһэргэ табаны көрүү-харайыыга, үчүгэй уойуулаах буолаллырыгар көрдөбүлү, таба сыала суох туораа-Ғыныгар эппиэтинэһи үрдэтиллиэхтээх. Тугут дьыалабыай тахсыытын 78 бырыһыан-тан итэҕэһэ суоҕу ыларга, улахан табаны 96 бырыһыан тыыннаахтыы иитэргэ сорук турар.

Кыылы клеткаҕа иитии рентабельнай буоларын ситиһиэххэ наада. Хас биирдии ийэ саһылтан 3-түү, хас биирдии ийэ кырсаттан 4,5 оҕону ыларга, саһыл хаачыстыбатын үрдэтэн үрдүк дохуоту ылары хааччыйыахха.

Конференция ылыммыт боевой соругунан, ССКП XXI съеһэ аһыллар күнүгэр түүлээх буллун 1959 сыл I кыбартаалга былааныи 40 бырыһыан толорорго сорук буолар. Бу соругу оройуон хас биирдии булчутугар тиэрдэн, I кыбартаалга бултааһыны маҥнайгы күннэриттэн тэрээһиннээхтик тэрийэн съезд аһыллар кэрэ-бэлиэ, үөрүүлээх күнүн күндү бэлэхтээх көрсүөх тустаахпыт.

1959 сылга таба иитиитин хаалыыттан таһаарарга усулуобуйаны билиҥҥэттэн тэрийиэххэ, айылҕаттан тутулуктаах өҥ-санааны үлтү охсуохха, айылҕаҕа бас бэриммэт табаһыттары иитиэххэ. Таба кыһыҥҥы мэччирэҥин сатабыллаахтык туһанан табаны эмистик кыстатыахха. Эмис таба сайын айылҕа күчүмэҕэйдэрин тулуйарын билбэт табаһыт суох.

Промышленнай предприятиелар, сибээс үлэһиттэрэ 1959 сыл бородууксуйаны оҥорон таһаарыы сыллаҕы былааһын болдьоҕун иннинэ толорор иһин охсуһар эрэ буолбакка, техническэй-экономическай көрдөрүүлэри эмиэ толорор иһин үлэни тэрийиэхтээхтэр. Бу соругу ситиһэр наадатыгар үлэни билиҥҥэттэн инициативалаахтык саҕалыырга болҕомтону туһаайыахха. Көрдөбүл итинник.

Үлэһиттэри айымньылаах үлэҕэ көҕүлүүр, уопсай өрө көтөҕуллүү иннинги кэккэтигэр сылдьар, бэйэ холобурунан сабыдыалы оҥорор коммунистар оройуон иннигэр турар соруктарга быһаарар оруолу ылаллар. Үлэҕэ коммунистическайдыы сыһыанньаһыны тэрийэн, туох саҥа, бастаан иһэри пилэ хабан маассабайдык туттуохха. Итэҕэстэргэ эйэлэһэн туоратар дьаһаллары ылбакка, мунньахтарга тыл этиигэ хаһаанар, ээл-дээл өйү-санааны ууратыахха.

Колхоздардааҕы, учреждениелардааҕы уонна предприятиелардааҕы маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэлэр маассаны кытта өрүүтүн сибээстэһэн партийнай үлэни тердуттэн тупсараллара эрэйиллэр. Чуолаан социалистическай куоталаһыыга улахан болҕомтону ууруохха, үлэлэр туруктарын диринник анализтаан оперативнай салалтаны хааччыйыахха. Ити этиллэр соруктар ылыммыт ууруахтары толоруһуу, партийнай сорудаҕы толоруурга эппиэтинэстээх буолуунан ситиһиллиэҕэ.

Маҥнайгы оройуоннай партийнай конференция ууруаҕын бары партийнай тэрилтэлэр дьүүллэһэн, толорорго үлэни тэрийэллэрэ эрэйиллэр.

ПСБСКС Президиумугар

Профсоюзнай тэрилтэлэргэ үлэһиттэр суруктарын, үҥсүүлэрин уонна сайабылыанньаларын көрүү туһунан

ПСБСКС Президиума профсоюзнай тэрилтэлэргэ үлэһиттэр суруктарын, үҥсүүлэрин, сайабылыанньаларын көрүү уонна үлэһиттэри приемнаһын бэрээдэгин туһунан ууруах ылынна, ол ууруахха профсоюзтар сорох Советтарыгар, киин, республикатааҕы, кыраайдааҕы, уобаластааҕы, фабрикатааҕы — заводтааҕы уонна олохтоох комитеттарыгар үлэһиттэр суруктарын, сайабылыанньаларын көрүүгэ уһун тардыылык таһаарыллар диэн этиллэр. Рабочайдар уонна сулууспалаахтар хаһаайыстыбаннай салайааччылар сыыһа дьаһалларын туһунан үҥсэр суруктарын уонна сайабылыанньаларын үөһээ турар сорох профсоюзнай органнар ардыгар ол хаһаайыстыбаннай салайааччылар бэйэлэрин көрүүлэригэр ыыталлар.

Ууруахха бэлиэтэнэрин курдук, профсоюзнай тэрилтэлэр производство үлэһиттэрин үлэ туһунан сокуоннары кытта билсиһиннэриигэ болҕомтону өссө да кыратык ууруллар.

ПСБСКС Президиума үлэһиттэр суруктарын уонна сайабылыанньаларын көрүүгэ баар итэҕэстэри туоратар дьаһаллары ылалларыгар профсоюзнай Советтарын, киин, республикатааҕы, кыраайдааҕы, уобаластааҕы, фабрикатааҕы, заводтааҕы уонна олохтоох комитеттарын эбээһинэстээтэ. Суруктары уонна сайабылыанньалары аллараа-ҥы профсоюзнай тэрилтэлэргэ, ону тэҥинэн советскай уонна хаһаайыстыбаннай органнарга, өскөтүн үлэһиттэр туруорбут боппуруостарга ити тэрилтэлэргэ быһаарыллар эрэ буоллаҕына, ыытар көҥүллэнэр.

Рабочайдар уонна сулууспалаахтар суруктарын, сайабылыанньаларын көрүү дьаһалатын сөптөөхтүк туруорар иһин профсоюзнай комитеттар председателлэрэ туос бэйэлэринэн эппиэти сүгэллэрин киниэлэргэ ыйылынна. (ССТА).

Сөҕүмэр улахан уол

ЧИМКЕНТ, (Соҕуруу Казахстанскай уобалас) ахсынньы 13 күнэ. (ССТА). Каратасскайдааҕы массыына-трактор станциятын болуотуньуга Миндула Нигматуллин кэргэнэ 24 саастаах Зайнай 1955 сыллаахха олунньуга иккис уолун төрөппүтэ. Уолга Миргалим диэн ааты биэрбитгэрэ. Бу оҕо маҥнай төрөөтөҕүнэ да сүрдээх улахан —7 килограмм 200 грамм ыйаабыннаах этэ.

Билигин уол үс сыл тоҕус анар ый саастаах. Кини ыйаабына 50 килограмм—ийэтин ыйаабыныттан оалтараа килограммынан ордук.

Бу остуоруйаҕа кэпсэнэр бухатыыр уол сүрдээх сытыы өйдөөҕүнэн уонна улахан күүстээҕинэн туспалаах. Ол курдук кини соччо ыараҕыр-баппакка эрэ бууттаах киирэни икки илиитинэн өрө анньар.

ССРС сүрүн экономическай соруга

1918 сыллаахха кулун тутарга, Советскай правительство Москваҕа көһөн кэлбитин нөҥүө күнүгэр, В. И. Ленин «Биһиги күннэрбит кылаабынай соруктара» диэн ыстатыйаны суруйбута. Улуу сирдьит ол ыстатыйатыгар биһиги Ийэ дойдубут модун күүстээх уонна барҕа блайдаах дойдунан буолуоҕа диэн бэйэтин эрэллин эппитэ. В. И. Ленин тылларатуолла: биһиэхи биһиги Ийэ дойдубут киһи билбэтиннн уларыйда—модун күүстээх индустриальнай державанан буолла.

Революция иннинээҕи Россия промышленнай предприятиелара оборудование өттүнэн Англиятааҕар түөрт төгүлүнэн, Германиятааҕар биэс төгүлүнэн, Америкатааҕар уон төгүлүнэн мөлтөх сэбиләниилээх этилэр. Промышленнай производство кээмэйинэн Россия Америкаттан 14,5 төгүлүнэн, Англияттан 4,5 төгүлүнэн, Германияттан 5.9 төгүлүнэн,

А. МОТЫЛЕВ,
экономическай наукаларга кандидат.

оттон нэһилиэнньэ биир киһитигэр тиксэр промышленнай бородууксуйаны оҥоруурга итинниэҕэр өссө элбэҕинэн хаалан испитэ.

Биллигин Советскай Союз промышленнай производство кээмэйинэн Европаҕа бастакы миэстэни уонна аан дойдуга иккис миэстэни ылар. Промышленность уонна тыа хаһаайыстыбатын бородууксуйаларын сорох дьоһуннаах көрүҥнэригэр, холобур, шерстяной таҥаһы, маһы уонна эрбэммит матырыйаалларын оҥоруурга, ыпах арыытын, сэлиэһинэйи, саахар сүбүөкүлэтин, хортуопуйу ылыыга ССРС АХШ таһымын ааһа түстэ. Кэнники сылларга ССРС бородууксуйа элбэх көрүҥнэригэр быстахтык ыллахха, тимир рудата, чугуун, ыстаал, нефть, чох, цемент сыл ахсын абсолютнай үүнүүлэрпнэн АХШ-ны эмиэ ситэн ааста.

Ол эрээри биһиги тугу ситиспиппит — ол бэйэтин масштабынан, ону тэҥэ бэйэтин суолтатынан бараҕай хардыыны оҥорорго база эрэ буолар. «Биһиги социалистическай экономика коммунизмга сайдар суолунан,—диэн ыйыллар ССКП XXI съеһигэр табаарыс Н. С. Хрущев дакылаатын тезистэригэр,—киин ордук үрдүк хаачыстыбаннай туруктанарыгар саҥа хардыыны оҥоруохтаахпыт, норуот олоҕун илгэтэ инникитин өрө көтөҕуллүүтүн туһугар Советскай Союз экономическай потенциала лаппа улаатарын ситиһиэхтээхпит». Чугастааҕы 15 сылга ССРС норуотун хаһаайыстыбатын сайыннарыы программатын быстыспат сорҕото буолааччы сэттэ сыллаах былаан сорудахтара ити улуу сыалга бас бэриналлэр.

15 сыл устатыгар биһиги ордук сайдыылаах капиталистическай дойдулары экономическай өттүнэн ситэн ааһыахтаахпыт. Дьэ онон биһиги капиталистическай дойдулары кытта экономическай куоталаһыы быһаарыылаах кэрдиис кэмигэр киирэбит.

Советскай Союз сэттэ сыллаах былааны толоруу түмүгэр нэһилиэнньэ биир киһитигэр тиксэринэн промышленнай бородууксуйаны оҥорууга Европаҕа бастакы миэстэҕэ тахсыаҕа, оттон 1965 сыл кэнниттэн, быһа холуйдахха, биэс сылынан нэһилиэнньэ биир киһитигэр тиксэр бородууксуйаны оҥорон таһаарыыга Америка Холбоһуктаах Штаттарын таһымын ситэн куоһарыаҕа уонна производство уопсай кээмэйигэр эрэ буолбакка, ону аһан нэһилиэнньэ биир киһитигэр тиксэр бородууксуйаны оҥорууга АХШ-ны ситэн ааһарга быһаарыылаах хардыыны оҥорорго кыах биэрэрин курдук үүнүүнү ылыаҕа.

промышленноһын сүҥкэн суолталаах салаалара оҥорор бородууксуйаларын, быһа холуйдахха, 2-3 төгүл элбээтиннэрэр наада. Син биир уруккутун курдук, социалистическай экономика сүрүн төрдө буолааччы ыарахан индустрия салааларын баһыйа үүннэрии хааччыллыаҕа. Кэлэр сэттэ сылга тыа хаһаайыстыбаннай производство нэһилиэнньэ аһылык улахан суолталаах бородууктыларыгар наадыйыытын толору хааччыйарга, промышленноска сырьены оҥорууну тосту элбээтиннэрэргэ, АХШ-ка оҥоһуллар тыа хаһаайыстыбаннай бородууксуйа абсолютнай кээмэйин куоһарарга, нэһилиэнньэ биир киһитигэр тиксэринэн ити бородууксуйаны оҥорууга АХШ-ны ситэн ааһарга быһаарыылаах хардыыны оҥорорго кыах биэрэрин курдук үүнүүнү ылыаҕа.

(Салгыта 2-с стр. көр).

Ыччат оройуоннаабы иккис фестивалын БАЛАҺЫАННЬАТА

Иккис оройуоннай фестиваль сыала: Ыччаты интин бары үлэлэрин туһарыыга, оройуон хаһаайыстыбаннай уонна политическай соруктарын толоруута бары уолаттары уонна кыргыттары түмүү.

Фестиваль девиһэ: **„Айхалланнын үлэ!“**. Фестивальга культурнай-сырдатар тэрилтэлэр (кулуубтар, библиотекалар, кыһыл чуумпар), комсомольскай, профсоюзнай тэрилтэлэр кыттыыны ылаллар.

Оройуоннаабы фестивальга киллэриллиэхтээхтэр: хоровой, драматическай коллективтар, вокалистар (солистар, дуэт, трио), олоҥхоһуттар, чабырахсыттар, үҥкүүһүттэр, хомусчуттар, художниктар, араас үлиһиэн оҥоһуктар, уус-уран фотография, спортивнай оонньуулар.

1. Фестивалы ыытыы бэрээдэгэ

Ыччат иккис оройуоннаабы фестивалын 1959 сыл тохсунньу ыйтан бэс ыйыгар диэри икки турунан ыытыллар.

Маҥнайгы тур тохсунньу 1 күнүттэн, күлүн тутар 10 күнүгэр диэри нэһилиэктэргэ, тэрилтэлэргэ ыытыллар.

Иккис тур күлүн тутар 20 күнүттэн муус устар 1-ыгар диэри оройуон киинигэр ыытыллыаҕа.

Фестиваль маҥнайгы тура үлэттан уонна үөрэхтэн босхолообокко, өрөбүл уонна ыллэҥ кэмигэ ыытыллар. Маҥнайгы тургa кыттааччылар ахсааннара хаалчахтаммат. Иккис тургa маҥнайгы тургa бастаабыттар кыттыыны ылыахтара.

Уус-уран самодеятельноска 35 саастыгар диэри саастаах ыччаттар кыттыахтара, айар үлэҕэ уонна спортивнай оонньуулартa кыттааччылар саастарыттан хаалчахтамматтар.

Фестивальга искусство маннык көрүҥнэригэр конкурстар ыытыллыахтара:

Уус-уран самодеятельноска.

Быһар, ойуулуур, тигэр искусствоҕa.

Айар үлэҕэ.

Уус-уран фотографияҕa.

Спортивнай оонньуулартa.

Ыччат оройуоннаабы фестивалын торжественнай чааһa фестиваль кыттыылаахтарын демонстрацияларынан, фестиваль оройуоннаабы былаабын көтөбүүнэн аһыллыаҕа.

2. Коллективтар бүлгүччулаах репертуардара

Оройуон ыччаттара искусство бары көрүҥнэригэр кыталларын ситиһэр сыалтан бары коллективтарга бүлгүччулаах репертуары уонна маннык баалы олохтуурга:

1. Спортивнай оонньуугa: саахымакка, дуомакка, хайыһарга, хапсаҕайдаһан тустуугa—6 баал.

2. Биирдиилээн толоруугa; чабырбах, олоҥхо, сахалыы тойук—5 баал.

3. Быһар-ойуулуур искусствоҕa: оһуордаах этэрбэс, саҥыйах, үтүлүк, национальнай ковер, (таба баттаҕынан), оһуордаах национальнай тэриллэр,—1 баал.

4. Уус-уран айымныыгa: хоһоон, ырыa, үгэ, фельетон, кыра формалаах кэпсээннэр, пьесалар, олоҥхо—4 баал.

5. Хас биирдии коллектив уус-уран литературнай монтаж, эбэтэр кыра формалаах инценировкалаах буолуохтаах—3 баал.

6. Уус-уран фотографияҕa—2 баал.

7. Своднай хор—1 баал.

Коллективтар репертуар биир эбит көрүҥэр кыттыыны ылбат түбэлтэлэригэр баал аҕыллыбат.

Маны таһынан биирдиилээн толоруугa уонна айар үлэҕэ бастаабыттарга очко аҕыллыахтаах.

3. Фестиваль кыттыылаахтарын быһаарыы

Фестиваль кыттыылаахтарын быһаарыыга коллективтар маннык ситиһиилэрэ учуоттаныллар:

1. 1959 с. I кыбартаалларaаҕы производственнай былааннарын толоруулара.

2. Коллективтар оройуоннаабы фестиваль бүлгүччулаах репертуарын толорууларыгар ылбыт баалларын ахсаана.

3. Коллективтар биирдиилээн толоруугa уонна айар үлэҕэ кыттыыларын иһин ылбыт очколарын ахсаана.

Саамай элбэх суумалаах очколаах уонна бааллаах коллектив фестиваль кыайыылааҕынан быһаарыллар.

Маҥнайгы миэстэни ылбыт коллектив оройуоннаабы фестиваль көһө сылдьар вымпелынан уонна ЫБСЛКС Саха уобаластаабы комитетын грамотатынан наҕараадаланар.

Иккис уонна үһүс миэстэни ылбыт коллективтар ЫБСЛКС Саха уобаластаабы комитетын грамотатынан наҕараадаланаллар.

Оройуоннаабы фестивальга уһулуччу үчүгэй көрдөрүүлэри ситиспит биирдиилээн толорооччулар, айар үлэнэн дьарыктанааччылар, уус-уран самодеятельность коллективтарын салайааччылара, баянистар, комсомол оройуоннаабы комитетын уонна культура оройуоннаабы отделын грамоталарынан, сыаналаах бэлэхтэринэн наҕараадаланыахтара уонна Саха сирин ыччаттарын II фестивалын түмүк туругар кыттар чиэстэҥэхтэрэ.

4. Фестиваль үбүн булуу

Оройуоннаабы фестивальга ыытыыга үбү, концертары көрдөрүүгэ киирэр харчыттан, субуотунньуктартан о. д. а. булуллар, ону тэҥэ туһаннаах олохтоох тэрилтэлэртэн, колхозтартан булуллуохтаах.

(Балаһыанньа оройуоннай тэрийэр комитет мунньаҕынан бигэргэтилиннэ).

Антарктическай гигант-тягачтар

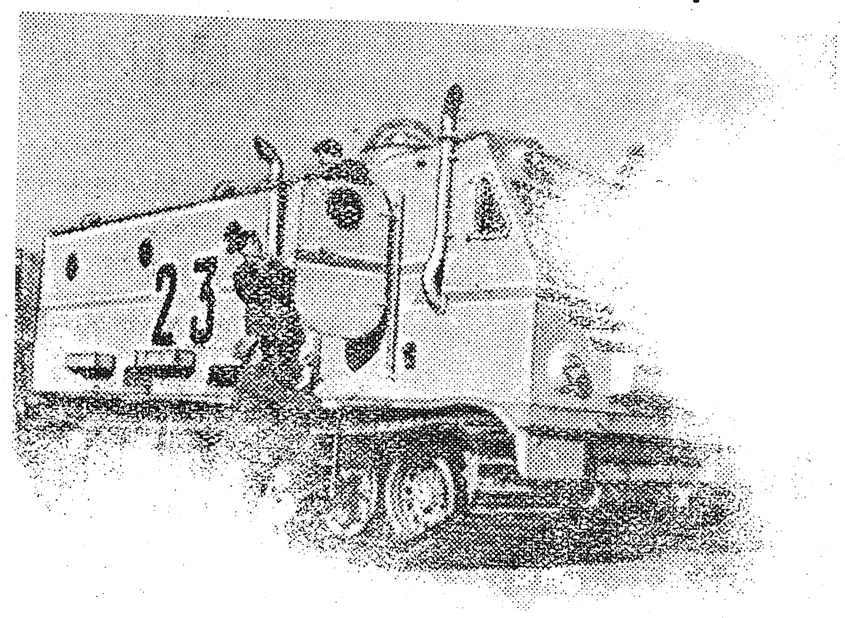

Харьков. Куорат предприятиеларын коллективтара ССКП XXI съеһин чиэһигэр үлэҕэ саҥа бэлэхтэри бэлэмниллэр.

Төрдүс Антарктическай экспедицияҕa массыына оҥорооччулар иҥнигэһэ суох сырыылаах үс модун тягачтары оҥордулар. Советскай чинчийээччилэр кинилэринэн мууһу үрдүнэн 6 тыһыынча километр сири айаннаахтара: хас биирдии тягачка комфортабельнай дьиэлэр оҥоһуллубуттар, лаборатория, кают-компания, утуйар хос онтон да атыттар. Саҥа, күүстээх хаары үрдүнэн сылдьар бухатыыр уһуна икки аҥар метрэнэн, туората метрэ аҥарынан урукку массыыналардааҕар улахан. Кини гусеницата метр кэтиттээх.

СНИМОККА: Антарктическай тягач уопсай көстүүтэ.

Е. Андреев фотота. ССТА фотохрониката.

Бииркэлээһини олохтуохха

Оройуон киинигэр регистрацияламмытын туоһулуур бииркэтэ суох ыттар олус элбэхтэр, илиҥ-кэлиҥ түһэн киһини сүгүн хаамтарбаттар. Киэбэ харaҥаҕa детсадтан дьиэлэригэр кэлэн иһэр оболорго, дьаһылаттан оболорун аҕалар дьахталларга куттаалаахтар.

Бэйдиэ сылдьар уулусса ыта ахсынньы 19 күнүгэр интернат оботун ытырбыт, онон итинник ыттары суох оҥоруохха наада. Ыттар бэйдиэ сылдьалларын туһунан урут да кэпсэтиилэр бааллара, ол гынан баран туох да дьаһал ылыллыбат.

Ыттаах ыаллар ыттарын бииркэлэтэллэрэ, мэнээк сырытынарбаттара наада.

А. Тимофеева.

Олус бытаан

Остолобуой повара Нечитайло Г. бытаанныk үлэлиир. Кини үлэлиир күнэ буоллаҕына уочарат олус элбиир. Эбиэттии кэлбит киһи ас ылаары 40-50 мүнүүтэ уочаракка турар. Повар иһиттэрэ, биэрэр астара аттыгар баар буолуохтаахтар, оттон Нечитайло иһиттэрэ, астара, туттар тэриллэрэ тус-туспа ыраах буолаллар. Сылбатык хамсанан, хаамарыгар үгүс бириэмэни сүтэрэр, аһааччылар тымныы саалаҕa аһаан абыранаары өр турaлларыгар күһэйэр.

Клиент.

ССРС сүрүн экономическай соруга

(Бүтүүтэ. Иннин 1-гы стр. көр.).

Бородууксуйаны нэһилиэнньэ биир киһитигэр тиксэринэн суоттаан оҥоруу экономическай куоталаһыы сүдү суолталааҕын көрдөрүүтэ буолар. Бу көрдөрүүгэ биһиги дойдубут АХШ-тан хаалан испит кээмэйдии Советскай былаас сылларыгар лаҥа күччүгэстик. Өскөтүн 1913 сылааҕы биһиги дойдубутугар нэһилиэнньэ биир киһитигэр тиксэр промышленнай бородууксуйа АХШ-бар 12-14 төгүлүнэн аҕыйах оҥоһуллубут эбит буоллаҕына, биһиги сыччах—2,6 төгүлүнэн аҕыйах. Өскөтүн биһиги электроэнергияны оҥоруугa 18,6 төгүлүнэн хаалан испит эбит буоллахпытына, биһиги сыччах 4 төгүлүнэн эрэ хаалан иһэбит. АХШ-ка нэһилиэнньэ биир киһитигэр тиксэринэн биһиги нэһилиэннээҕэр 26 төгүлүнэн элбэх чох хостоммут эбит буоллаҕына, биһиги 1,5 төгүлүнэн эрэ элбэх хостонор. АХШ 1913 сыллаахха чугуйду уонна ыстаалы, нэһилиэнньэ биир киһитигэр тиксэринэн 11 төгүлүнэн элбэҕи оҥорбута. Оттон биһиги—бaара-суоҕa 2-тэн эрэ ордук төгүлүнэн элбэҕи оҥорор.

Капиталистическай дойдулары кытта эйэлээх экономическай куоталаһыыга кылаабынаҥa—бириэмэни сүүйүү буолар. Онон экономиканы, чуолаан, кини быһаарыылаах производстволарын сайыннарыы тэтимэ улахан суолтаныlар. Советскай Союз үүнүүтүн тэтимиттэн кылаабынай капиталистическай дойдулары хаҥы-үһэ сиппэн ааста: биһиги экономикабыт алта төгүлүнэн түргэнник сайдар.

Капиталистическай дойдулары биһиги итинник ситэбит уонна куоһарабыт. Биһиги итинн түргэнник иһэрбитинэн эрэ буолбакка, ону тэҥэ мэлдьи халбаҥа суох иннибит диэки баран иһэрбитинэн ситиһэбит. Оттон капиталистическай Америка буоллаҕына бытаанныk иһэр, өссө ардыгар улаханныk тохтоон ылар, онтон эмискэ ыстанар, ол кэнниттэн эмиэ кутурукка соһуллар. Маныаха кпһи дьиибэргиэҕэ суох. Промышленность сайдыыта эмискэ харгыстаныыта, онон табаары хаҥна да батарар сир суоҕун уонна мөлүйүөнүнэн дьоннор тугу да аһыллара итиэннэ таҥналлара суоҕун, заводтар уонна фабрикалар сабыллаллarын, оттон мөлүйүөнүнэн дьоннор үлэ көрдөһөлөрүн тухары, капиталистическай хаһаайыстыба таҥнары түһүүттэн, кризистэн, үлэтэ суох буолууттан босхолонуо суоҕa. Станоктар үлэлээбэттэр уонна дьоннор эмиэ үлэлээбэттэр—дьиҥнээхэ утарар капиталистическай кырдьык итинник.

Оттон социалистическай экономика кризиһи уонна таҥнары түһүүнү хаһан да билбэт, өссө күүһүрэн иһэр. Итини билигин оннооҕор биһиги өстөөхтөрбүт даҕаны билинэргэ күһэлиннилэр. 1956 сыллаахха АХШ-ка «Россия уонна Америка. Кутталлар уонна кэскиллэр» диэн кинигэ тахсыбыта. Кинигэ аан тылыгар АХШ биир банковскай салайааччыта Джон Макклой суруйбута. «Советскай производство түргэнник үүнэр уонна коммунистическай Россия сүүрбэ биэс сылынан аан дойдуга бастыҥ промышленнай дойду буолан, аны Холбоһуктаах Штаттары ыҥырар кыахтааҕын биһиги көрүөх тустаахпыт» диэн. Джон Макклой бэйэтин билгэлээһиннэригэр болдьоҕор эрэ сыыстарар. Ол эрээри кини кэскиллэри сөптөөхтүк көрөр.

Биллиилээх американскай буржуазнай экономист Кальвин Губер «Советскай экономическай сайдыы» диэн бэйэтин ыстатыйатыгар «Советскай экономика үүнүүтүн тэтимэ билинньи аан дойдутаабы мөккүөргэ күүстээх факторынан буолуоҕa. Бу чуолаан мөлтөх сайдыылаах дойдуларга ордук сыһыаннаах гынан баран, советскай холобур, кинилэргэ биллэн турар улахан сэҥээрииҥи ылыаҕa».

Чугастааҕы 15 сыл устатыгар ССРС-ка коммунизм материальнай-техническэй базата үөскэтиллиэҕэ.

РЕДАКЦИЯ АДЫРЫСА: Саха АССР, Өлөнүөк оройуона. Редакцияҕa киирэр сурукка араспаанньаны, аатыы аҕа аатын, толору суруллуохтаах.

Редактор И.И. БУДИЩЕВ.

Заказ № 455. Оленекская районная типография Тираж 400.